

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:r 5 (580).

ONSDAGEN DEN 18 JANUARI 1899.

12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLAN- SCHER OCH HANDARB. ... > 5:— IDUNS MODETID, UTAN PL. > 3:— BARNGARDEROBEN ..... > 3:25	UTGIFNINGSDAGAR: HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRROGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.	KOMMISSIONÄRER: ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	---	--	--	---

EN ÄNKA SOM ICKE ÄR ÄNKA. ETT PORTRÄTT TILL DAGSKRÖ- NIKAN. AF THEODOR LINDBLÖM.

IVÄRLDEN FINNAS tusentals hustrur och mödrar, om hvilka man kan begagna detta uttryck. På hvarje kust vänta en mängd kvinnor under årtal på männen eller sina trolovade och skola kanske förgäves få vänta lifvet ut.

Men mycket sällsynta äro de kvinnor, hvilka i samma bemärkelse som den, hvars bild Idun i dag presenterar för sin läsekrets, kunna sägas vara änkor, utan att ändå vara det.

Att berätta historien om denna kvinnas väntan, det skulle vara att med blod och tårar skriva en af alla seklers mest upprörande och gripande verklighetsromaner, och företaget skulle dessutom öfverstiga en människas förmåga. För närvarande håller Frankrikes högsta domstol på att teckna några blad därur, sedan världspressen under ett helt år täflar om att meddela de mest karaktäristiska episoderna däraf. Ur dagspressen ha Iduns läsare under det sist-förflutna året kunnat inhämta hufvuddragen af denna ett kvinnohjärtas passionshistoria, och det kan sålunda icke falla inom min uppgift att söka gifva en rekapitulation af denna dreyfustragedi, hvilken väckt ej blott en sådan sensation, utan äfven så djupa sympatier öfverallt i världen, ej minst i de nordiska länderna, och hvars slutliga upplösning man inom kort kan vänta.

Däremot skulle jag tilläfventyrs kunna fylla en uppgift i en tidning, inom hvars läsekrets tvifvelsutan förefinnes en stark medkänsla med denna djupt pröfvade kvinna, genom att berätta några personliga drag om fru Lucie Dreyfus, sådana jag själf iakttagit dem eller har dem af andra. Vid några tillfällen, särskildt under Zolaprocessen i början af förra året, men äfven senare, har jag nämligen på nära håll kunnat observera fru Dreyfus under situationer, då hennes karaktärsstyrka satts på hårda prof och då den äfven på ett

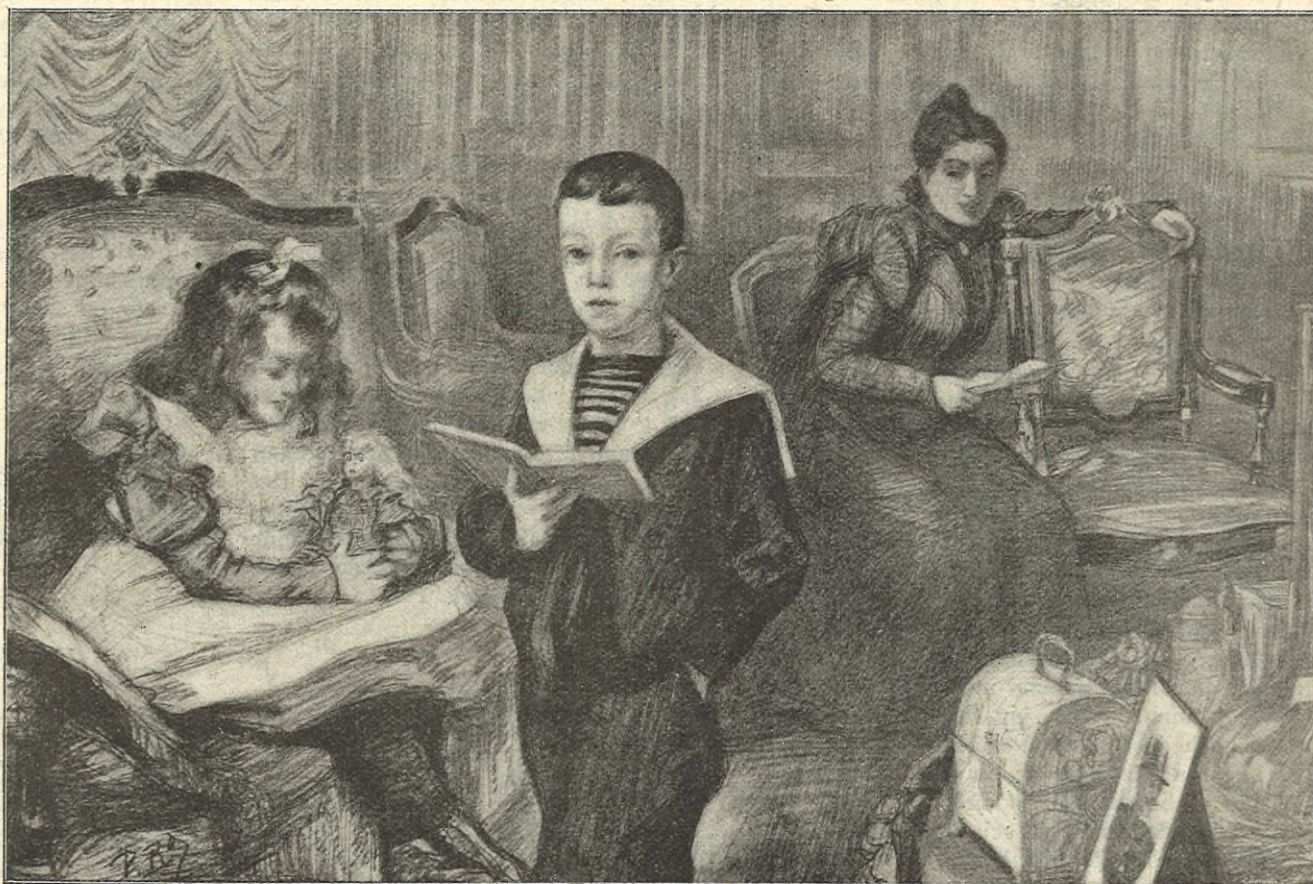
beundransvärdt sätt bestått profvet. Och från personer, som stå henne mycket nära, har jag också uppgifter, hvilka bekräfta mina personliga iakttagelser.

Ni spørjer kanske, om jag icke »interviewat» henne. Det tycker ni helt visst ligger nära till hands, då man är tidningsman och bor i Paris. Till hundratals uppgår antalet af de tidningsmän, hvilka tyckt detsamma och äfven vidtagit åtgärder för att sätta en sådan tanke i verkställighet. Och det är just på denna grund, som det numera är absolut omöjligt för journalister att vare sig erhålla en interview med eller ens aflägga en vanlig visit hos fru Dreyfus. Därtill kommer, att både hon och hela familjen äro till den yttersta grad skygga för offentligheten, en helt naturlig följd däraf, att de blifvit så starkt utsatta för densamma.

Madame Dreyfus bor med sina två barn, Pierre, som är 7, och Jeanne, som är 6 år, hos sin far, den bottenrike diamanthandlaren Hadamard, äfven han liksom familjen Dreyfus af judiskt ursprung. Sedan olyckan drabbade henne, har hon så totalt stängt sig inne inom

den trånga familjekretsen, att hon hvarken går ut i sällskapslifvet eller hos sig mottager några andra besök än den närmaste släktens. Då tidt och ofta journalisterna storma trapporna till herrskapet Hadamards våning vid rue Lafayette, mottagas de förekommande af den unge herr Hadamard, en belevad, stillsam yngling af den blonda judetypen, som numera efter lång öfning besitter en utomordentlig skicklighet i att afböja närgångna frågor och afväpna indiskreta sonderingar genom diplomatiska svar. Att i skötet af denna familj träffa fru Dreyfus är sålunda omöjligt. Likväl har det lyckats en af Paris' mest kände tecknare att, genom bemedling af M. Bernard Lazard, den man hvilken genom sin broschyr »Un erreur judiciaire» först väckte dreyfusagitationen till lif och som därför af helt förklarliga skäl är nära lierad med familjen, få tillträde till fru Dreyfus' våning och där teckna den interiör, Idun i dag meddelar.

*

MADAME DREYFUS OCH HENNES TVÅ BARN I DERAS HEM I PARIS.
TECKNADT EFTER LIFVET AF PAUL RENOUARD.

En afton för ej länge sedan voro familjerna Dreyfus och Hadamard samlade hos brodern till »fången på Djäfvulsön», hr Mathieu Dreyfus, i dennes våning vid rue Téhéran. Jag hade fått nys därom och beslöt våga en »reporterbragd». Något före dinern — en ur god sällskapston betraktad föga lämplig timme, jag medger det — begaf jag mig dit upp, nämnde mitt namn och bad att få tala vid fru Dreyfus ett ögonblick. Jag hade något att säga henne från hr X. — här anförde jag namnet på en af de personer, hvilka ifrigast kämpat för upprättande af mannens ära, och från hvilken jag hade introduktion. Några minuter fick jag vänta. Nej, madame finge ej ta emot mig. Hon fick icke ta emot någon journalist. Men om jag ville vänta en liten stund, så komme hr Mathieu Dreyfus hem, och med honom kunde jag tala.

Ja, hr Mathieu kom mycket riktigt om en kvart. Lång och tämligen bredaxlad, nästan en jätte i jämförelse med brodern, försäkrar man, med ett rätt intetsägande, blekt ansikte, som behärskas af den respektabla näsan. Ur de blågrå ögonen lysa godhet och ärlighet.

»Min önskan var att presentera hans svägerska för en läsekrets, som kanske lifligare än någon annan sympatiserade med henne i de sorger hon genomgått.»

Ack, både hans svägerska, han själf och hela familjen kände sig förvisso djupt tack-samma för allt det deltagande, som kommit dem till del i de nordiska länderna! Men för länge sedan hade de måst uppställa som en princip att ej bereda någon journalist, ehö det vara månne, tillfälle till interview eller samtal med fru Dreyfus.

Naturligtvis måste man böja sig för en princip, som för resten är fullkomligt riktig, och som jag dessutom på förhand kände. Men det blef i alla händelser en interview om än ganska knapphändig ty äfven herr Dreyfus är i yttersta grad »diplomatisk».

»Ni ha haft meddelande från er bror, sedan kassationsdomstolens beslut delgifvits honom? Hur befinner han sig?»

»Vi veta ingenting annat än det som innehölls i det redan offentliggjorda telegrammet. Det vill emellertid synas, som om den glädjande underrättelsen »remonterat» honom både andligen och kroppsligen, ty af det näst föregående brevet kunde vi förstå, att han var på väg att falla i apati.»

»Och er svägerska?»

»Ni kan ju lätt föreställa er, hvilka känslor hon skall erfaras nu, sedan målet är vunnet. I själfva verket har hon aldrig förlorat hoppet och icke heller modet.»

»Det har så ofta talats om er brors återkomst, och man har t. o. m. påstått, att han redan skulle befinna sig i Frankrike.»

»Allt detta är idel sagor. Åtminstone kan jag försäkra er, att hans släkt ingenting vet om detta. Man föreställer sig, att vi ha reda på kassationsdomstolens och regeringens beslut och åtgärder. Vi känna därom absolut ingenting mera än den öfriga allmänheten.»

Nå, en sådan förklaring kunde man ju vänta, liksom man kunde förutse, att hr Dreyfus icke skulle inlåta sig på några omständigheter, hvilka på intimare sätt beröra »affären».

Vi sutto i en liten salong med dörrarna öppna åt en annan. När jag rest mig och sagt farväl och just stod på tröskeln, varseblef jag i denna dörröppning en smärt, hög kvinnogestalt i helsvart. Vid min hälsning böjde hon hufvudet graciöst, och i de mörka ögonen glimtade det af vänlighet.

*

Denna gestalt hade jag sett en gång i en helt annan omgivning.

En mörk februaridag, då ljuset så sparsamt föll in genom de höga fönstren i cour d'assises, att journalisterna knappast kunde se anteckningarna de nedkastade på papperet. Från domarebordet, där tre röda kåpor lyste i det matta skenet af några stearinljus, ljud monotont med korta mellanrum det imperativa: »Frågan får icke framställas.» Framför vittnesskranket blänkte guldbroderierna och knapparne på en generalsuniform. Då och då hördes en bestämd, i något irriterad ton framställd fråga af Labori, som med en nervös gest lyfte armen, så att den svarta advokat-kappan fladdrade. Ett svar, stundom ett mummel i publiken, en rörelse af förvåning, af indignation, af tillfredsställelse. Öfver allt i pretoriet veckrika advokatåpor. På åhörareplatserna glänsande uniformer bland eleganta damtoaletter. I salen en tryckande värme.

Förhöret var slut och generalen-vittnet gick med höguret hufvud och militärisk hållning att uppsöka sin plats.

Då ljud huissierns stämma genomträngande och härskande öfver allt sorlet:

»Madame Lucie Dreyfus!»

En dödstystnad.

Dörren till vittnenas rum öppnades. Trängseln var här fruktansvärd. Men utan att municipalgardisterna, hvilka posterade vid dörren, behöfde göra ett tecken eller en rörelse, öppnade sig en väg af sig själf midt genom denna kompakta massa. Alla hufvuden böjdes till tecken af beundran eller åtminstone medkänsla. Generalen, som nyss stått inför skranket och betygat, att Dreyfus var en för-rådare, vek bugande åt sidan för hans maka, när han mötte henne på sin väg.

Med lyft hufvud, men blicken något sänkt, stolt och imponerande i sin enkla svarta dräkt med åtsittande, snörbroderad kapp, skred hon fram mellan skarorna. Kvinnorna reste sig upp för att öfvertyga sig om, hurudan en för-rådares hustru kunde se ut. I mångas blickar glödde hat, men icke hade de väl mött dessa lugna ögon, förrän de sänktes. Ett kvinnohjärta måste dock klappa en makas och en moders känslor till mötes. Och det fanns väl näppeligen någon kvinna i hela denna församling, som ej, när hon så såg fru Dreyfus gå att inför domstolen och tusende människor söka upprätta sin makes heder, greps af en stark sympati för henne och det offer hon bragte.

»Dreyfus, Lucie, född Hadamard, boende...»

Och så kom gatans namn, födelseår m. m. som svar på domarens frågor. Hennes röst var stadig och klar. Intet ord gick förlorat. Förhöret blef helt kort. Det strandade som vanligt på detta obevekliga: »Frågan får ej framställas.»

Lika stolt som hon kommit, gjorde hon sin sortie. Jag tviflar icke på, att denna mörka, resignerade kvinnas uppträdande på scenen i viss mån bidragit till den lösning, mot hvilken det stora dramat nu går med stora steg. Det var den stora, äkta, tysta sorgens uppenbarelse, isolerad midt bland tumlande, skrånande politiska passioner, och den verkade öfvertygande som sanningen själf.

*

Så var det en sommardag. I deputerade-kammaren rådde en fruktansvärd hetta, ej blott bokstafligt, utan också bildligt taladt. Från vänstern, från högern, från centern, ja t. o. m. från läktarne hade man framropat den nye krigsministern Cavaignac för att betyga, äfven han liksom företrädaren, general Billot, att Dreyfus var en förrådare. Det rådde en upphetsning utan like. Alla talade i munnen på hvarandra, knytnävar höjdes, man skrek tvärs

öfver salen till hvarandra. Kammarpresidenten ringde i stormklockan, som om det gällt en eldsvåda.

På andra läktaren, snedt emot tribunen, upptäckte vi journalister, som hade vår plats på galleriet för la presse étrangère, genom kikaren samma svartklädda kvinna, som vi ofvannämnda februaridag sett i cour d'assises. Hon satt tillsammans med sin gamle far, sin bror och sin sväger. Vi försökte upptäcka någon sinnesrörelse hos henne. Nu skulle ju i alla fall det afgörande beviset komma. Intet spår. Lika lugn, lika behärskad.

Midt under allt larmet steg krigsministern upp i tribunen och började sitt stora, sorgligt bekanta anförande om alla de »ovedersägliga» bevis på Dreyfus' brottslighet, hvilka lågo magasinerade i krigsministeriets arkiv. Ju mer han fördjupade sig i sin bevisföring, ju mera bindande denna syntes, dess häftigare jublade revisionens motståndare, och dess märtsammare kände sig dess vänner berörda. Hvad skulle man väl nu tro? Den föregående krigsministern hade inskränkt sig till att försäkra, att han »i sin själ och sitt samvete» var öfvertygad om Dreyfus brottslighet. Cavaignac drog fram bevisen, och när han äntligen kom med det stora dråpslaget, Henrys förfalskarebref, då kände sig äfven de, som trodde på oskulden, rubbade i sin öfvertygelse. I alla händelser förtviflade de om möjligheten att kunna ådagalägga den.

När tumultet och jubelropen tystnat där inne, och medan ännu svallvågorna gingo högt i kammarens korridorer, gick jag ned för trappan, och som jag trädde ut på gården, såg jag en grupp af män, ifrigt lyssnande till ett anförande af en herre med utprägladt mosaiskt utseende. Det var Reinach, som kommenterade krigsministerns tal. Ensamt bland dessa stod den svartklädda smärta damen från cour d'assises och från läktaren. Hon var blek och allvarsam. Ansiktet gaf visst icke intryck af någon dominerande intelligens, men de bruna ögonen voro kloka och tankfulla. Utseendet företedde ej heller i annat afseende något slående. Men i hela denna kvinnogestalt framträdde ett alla andra behärskande drag af beslutsamhet, parad med grace.

Solen lyste bländande öfver broar, kajer, Seinens glittrande vatten, och dess strålar lekte med fontänernas kaskader på den hvitglänsande Place de la Concorde. Människorna gingo förbi, glada och obekymrade, skämtande och skrattande.

Mot bakgrunden af allt detta, som sken hvitt och log rosengladt, reste sig denna sommardag bilden af den ensamma kvinnan, hon som bär en sorg, så stark att den segrar öfver världen. När jag passerade gruppen, där hon stod, hörde jag henne med skälfvande röst säga:

»C'est infâme!»

Och det tycktes mig, som om hon med dessa ord slungat ut öfver detta evigt skrattande Paris en förbannelse i alla de kvinnors namn, hvilka där förlorat sin lycka.

UPPKOMLINGAR.

EN UNG FLICKA lade en gång framför mig en bok, innehållande en mängd frågor, hvilka jag skulle skriftligen besvara. Bland annat förekom den frågan: hvilken öde anser ni mest beklagansvärdt? Utan att göra mig närmare reda för, hvarför jag valde just detta svar, skref jag på den tomma raden: »En uppkomlings». Sedan detta ord var nedskrifvet, satt jag länge och såg därpå, undrande

huru en sådan tanke uppkommit i min hjärna. Men ju längre mina tankar gingo, dess fastare blef också min öfvertygelse, att en uppkomling fått mycket af lifvets sorg på sin lott, ja, så mycket, att han är djupt beklagansvärd.

Du känner honom väl från tidningarnas skämtafdelning! Det är han, som vid middagar kallar champagnen vatten, eller som icke tillåter, att hans gäster under natten dricka annat än vin eller öl. Det är han, som låter måla porträtt af döda förfäder, om hvilka hvarken han eller någon annan känner det minsta, det är han, som på konstutställningen beundrar tafvelramarna. Han uppträder ofta och gör sig alltid löjlig.

Uppkomlingen har växt upp i en krets, där arbetet för brödet tog all tid och alla krafter i anspråk, och där själens odling fick stå tillbaka. Kanhända anade han, att den åker han plöjde var något mera än den svarta mull, som gaf honom rika skördar, eller att i vattenfallets brus fanns något annat än den kraft, som dref de surrande maskinerna. Men mera än aningar kunde det sällan bli. Vetandets och skönhetens tempelportar voro för honom slutna.

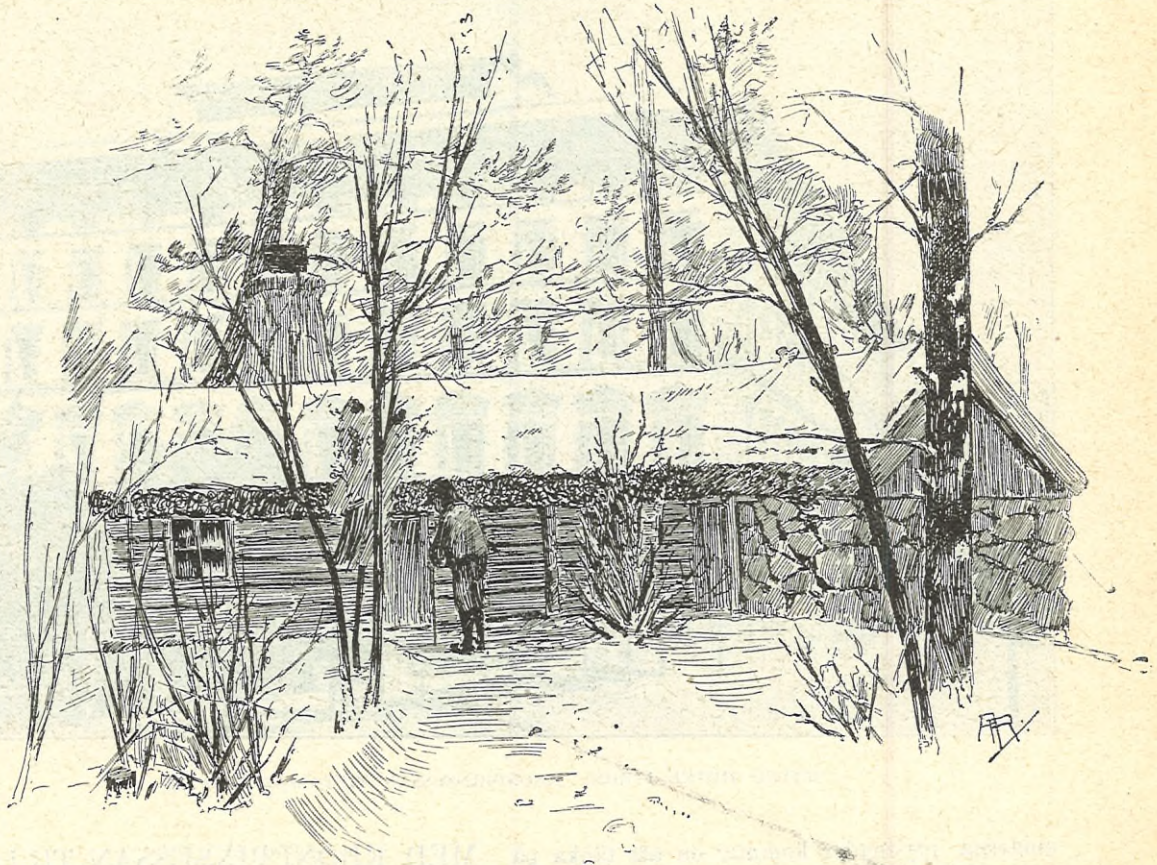
Så växte han upp. Genom ihärdigt arbete eller kloka beräkningar samlade han gods och guld. Kanske var guldet icke alla gånger så rent på ytan, men det var dock guld. Dess vikt var god, och det klingade så skönt i världens öron.

Nu började han se sig omkring och fann, att han kommit in i en annan omgivning. Han såg, att då människor ägde mera än hvad som behöfdes för deras dagliga nödtorft, ville de äfven njuta af lifvet. Han lärde sig äfven, att njutningen kunde vara antingen rå och djurisk eller ädel och upplyftande. Rundt omkring honom funnos människor, som allt från sin födelse tillhört de kretsar, dit han genom sin förvärfvade rikedom ansåg sig ha rätt att räkna sig. Dessa människor kunde njuta af allt skönt eller djupt i form eller tanke. Där han ingenting kunde se, där upptäckte de en hel värld, som förtjänade deras beundran.

Han ville blifva såsom en af dem. Den mest berömde bland alla arkitekter byggde hans hus, men då huset blef färdigt, kunde han ej fatta det konstnärliga i dess proportioner. För honom syntes det måhända allt för litet, han hade väntat sig ett intryck som af ett stort palats. Konstnärer inredde hans våningar och ordnade hvarje liten småsak med en fulländad smak, men då trifdes han icke i sitt hem. Han kunde aldrig känna sig hemmastadd, och då han ändrade och flyttade om efter egen smak, såg han, huru människor i smyg logo åt han anordningar. Och så förstod han då, att det han önskade sig, icke kunde köpas för penningar, utan kunde vinnas endast genom många års, ja, ett helt lifs fostran.

Hvad under då, om i hans själ föddes afund. Hvad under, om han frestades att blända världen med sitt guld, då han icke själf kunde njuta däraf. Han, som föraktades, därför att hans bildning icke motsvarade hans rikedomar, han kunde dock köpa sig beundran, då han lät guldet glida mellan sina fingrar.

Beklagansvärd uppkomling! Du är en hemlös främling, som med ditt guld irrar omkring i ändlösa öknar, och om du vill återvända till ditt barndomshem, så kan du icke finna det. Du har blifvit förändrad, sedan du lämnade det, och du passar icke längre i de omgifningar, som du en gång öfvergifvit. Dina egna föräldrar skola vara dig främmande, om du uppsöker dem. De skola beundra din rikedom och ditt förstånd, genom hvilket du skaffat

DEN NYA HORNBERGASTUGAN PÅ SKANSEN.

dig rikedom, men dina känslor, dina sorger skola de aldrig förstå.

Framåt och uppåt är det ändliga lifvets lösen. Nedåt är döden och förgängelsen. Mellan lif och död finnes intet, och därför kan heller intet i ändlighetens värld blifva ständande på den punkt, dit det en gång hunnit.

Hela mänskligheten sträfvat utan rast och ro uppåt. Ibland rusar hon med förtviflans raseri framåt. Hon svingar sig från afsats till afsats, spänner hvarje nerv, hvarje muskel till det yttersta, och om hon ett ögonblick känner svindel, öfvervinner hon denna känsla genom ännu en viljeansträngning, och så rusar hon vidare.

Under en annan tid åter går vandringen uppåt mera lugnt och stilla. Mänskligheten bygger herdetjäll under slutningens skuggande träd, hon vandrar omkring bland ängarnas blomster och släcker sin törst ur klara källor. Så småningom stiger hon högre, men för hvarje steg stannar hon och beundrar det nya, som framträder för hennes blick.

Men vare sig hon ilar uppåt utan rast eller ro eller i sakta mak skrider framåt, så känner hon sig aldrig fullkomligt tillfreds, ty hon vet, att hon oupphörligt måste uppåt, uppåt, uppåt. Hvarje stund måste hon lämna något gammalt och känt och gripa efter något nytt och ovisst, och så fylles hennes hjärta på en gång af saknadens sorg och längtans hopp, och öfver allt detta sväfvat den dystra frågan: »Kan det ändliga blifva evigt, det ofullkomliga fullkomligt, eller vältrar jag endast på en sten, som vid gravens rand åter skall falla till dess botten?»

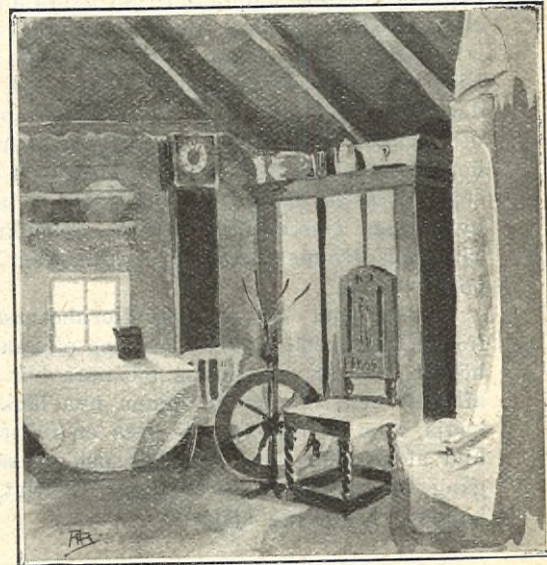
Så äro vi alla uppkomlingar, och däri ligger all lifvets sorg, men — också dess glädje.

TOMAS.

KAMRATEN, vårt lands förnämsta ungdomstidning, kostar för helt år endast 3 kr. Prenumerera för 1899 på försök!

NYTT PÅ SKANSEN: HORNBERGASTUGAN.

INBÄDDAD i skogen ej långt från Oktorpsgården ligger den nu där, Skansens nyaste byggnad, den lilla Hornbergastugan, och talar till det nittonde seklets barn sitt tysta, men vältaliga språk om gångna tiders enkelhet om flydda århundradens seder och lefnadsförhållanden, så olika nutidens jäktande lif och förslappande vanor. Då ens blickar glida från de bastanta, groft tillhuggna stockarna till det trygga, brantstupande taket med dess tjocka halm- och torftäckning, från de små fyrkantiga gluggarne, ur hvilka talgljusen inbjudande blinka ut i vinteraftonens köld och mörker, till den enkla, låga dörren, då slår ovillkorligen som en fläkt från forna tider emot en. Den lilla byggnadens konstlöst enkla linier minna om den karaktärsfasthet, som var en af våra förfäders dygder, och frånvaron af alla

INTERIÖR FRÅN HORNBERGASTUGAN.

GRAND HÔTEL I ROM. KRONPRINSESSAN VICTORIAS BOSTAD.

moderna prydnader kommer en att tänka på män och kvinnor, fattiga på ägodelar, men med hjärtan rika på offervillighet och dåkraft.

Man stiger så gärna in öfver den höga tröskeln, slår sig ned i gammaldagsstolen i stugans enda boningsrum, och medan blickarna med en känsla af oändlig hemtrefnad dröja kvar inne i den på härden sprakande brasan och följa de muntert hoppande gnistorerna på deras färd, lyssnar man med intresse till historien om västgötastugans Skansensfärd, om hur det kom sig, att den införlivades med doktor Hazeli stora fosterländska panorama, sådant det för besökaren upprullas i Djurgårdsplatans tjugande sceninfattning.

I Västergötland har man att söka Hornborga socken, som gifvit stugan dess namn. Redan flere gånger hade dr Hazelius, som själf »upp-täckt» stugan på sina resor, besökt platsen där den stod, bebodd af ett fattigmansfolk, men först nu i höstas blef dess förflyttande till Skansen uppgjord och till jul stod den fullfärdig på sin plats. Som emellertid virket var mycket dåligt — det sägs ju, att stugan är 400 år gammal — måste det gamla trävirket till större del ersättas af nytt, men mätten och byggnadssättet äro i allt de gamla lika. All sten är ock densamma, som användes vid stugans uppförande för några århundraden sedan. Denna typiska »knalle»-stuga innefattar på en gång — så liten den är — både boningsrum, ladugård, källare och lada, den senare inrymd i en af stenblock uppförd utbyggnad, som bryter stuglångans enformighet. Boningsrummets inredning består af några stolar och ett groft tillyxadt bord, en »skrifbyrå», en gammal klocka, en skåpliknande säng och diverse husgeråd — allt från Hornborgatrakten.

Ja, så kom det sig, att Hornborgastugan från Västgötaslätten klättrade upp på Skansens höjder, och så som Iduns tecknare här invid afbildat den, ter sig nu denna nya länk i en kedja, som är ämnad att gifva en fullständig bild af Sveriges land och folk och på samma gång till hvar och en rikta ett kraftigt, väckande: »Känn dig själf».

MED KRONPRINSESSAN TILL SÖDERN. III.

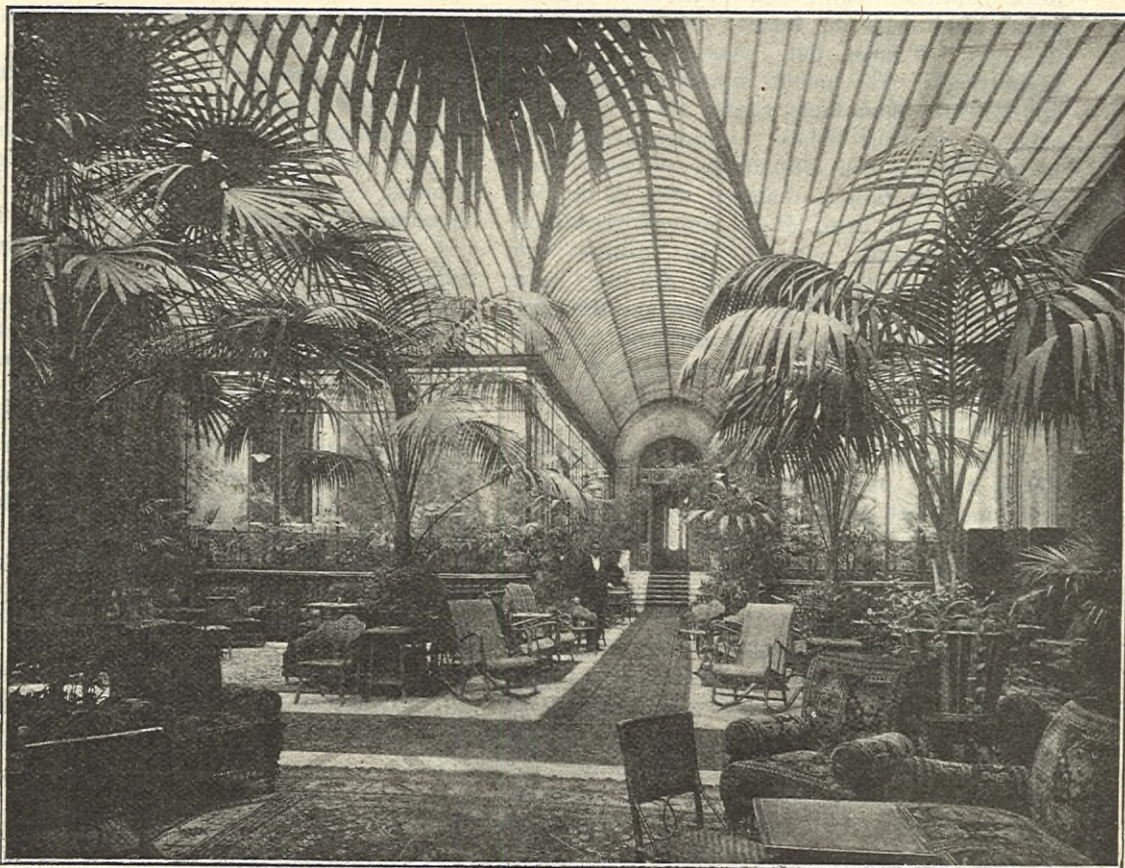
EFTER ATT i föräldrahemmet i Baden hafva hvilat ut några dagar och hämtat krafter för fortsättandet af resan till det soliga Italien, anlände h. k. h. kronprinsessan Victoria den 7 dennes till Rom. Vid bangården mottogs hon af svensk-norske ministern baron C. Bildt med friherrinna samt d:r Axel Munthe, hennes läkare i Rom, m. fl. Sedan kronprinsessan utbytt hälsningar med dem, som infunnit sig, och en stund samtalat med dem, begaf hon sig till Grand Hôtel, där hon nu liksom vid flere föregående tillfällen tagit in.

En meddelare har från Rom sändt Idun ett par bilder från det hotell, där kronprinsessan Vic-

toria för den närmaste tiden kommer att hafva sitt residens, och då det säkert skall intressera alla våra läsare att få erfara något om detta h. k. höghets tillfälliga hem, införa vi här de oss tillställda bilderna jämte några ord om Grand Hôtel, detta Roms nyaste och modernaste hotell.

Öppnadt i början af år 1894, är detta eleganta hotell beläget i Roms högst belägna och alltså hälsosammaste stadsdel. Från höjden af Monte Viminalis, där det begränsas af den lifligt trafikerade gatan Via Venti Settembre, hvilken har sitt namn efter dagen för italiernarnes intåg i Rom år 1870, samt de båda vackert planterade öppna platserna Piazza delle Terme och Piazza S. Bernardo, behärskar Grand Hôtel hela den kringliggande trakten, och från dess platta tak har man en vidsträckt utsikt nästan öfver hela Rom och ända bort till de ett par svenska mil aflägsna Albanerbergen, från hvilka hotellet erhåller det ypperligaste vatten i denna på förträffligt dricksvatten så rika stad. Det palatslika hotellet är i sin helhet inredt med modern komfort och gedigen lyx. Redan entréhallen verkar genom sin höjd och luftighet synnerligen anslående, likaså den breda dubbeltrappa af marmor, som härifrån leder upp till de öfre våningarna. Från den stora hallen kommer man in i en förtjusande vinterträdgård, vid sidan af hvilken ligga salonger, samtals- och skrifrum. Midt emot på andra sidan ligga matsalarna, af hvilka den största rymmer platser för 250 gäster.

En trappa upp i hotellet har kronprinsessan Victoria sin lilla våning i det balkongprydda hörnet åt de båda ofvannämnda öppna platserna. Allt är här på en gång konstnärligt och hemtrefligt inredt, och det hela bär vittne om h. k. höghets fina smak och konstnärliga sinne. Här lefver kronprinsessan på grund af sin svaga hälsa i största tillbakadragenhet och mottager ytterst få besök, liksom hon själf ej heller aflägger mer än de nödvändigaste. Lugnet och den stärkande luften här i la bella Italia är det, som skall — må man hoppas det — återskänka henne hälsa och krafter, så att hon, då sommardagar randas, kan få återförena sig med de sina.

VINTERTRÄDGÅRDEN I GRAND HÔTEL I ROM.

ETT KVINNOANSIKTE. DIKT AF ERNST HÖGMAN.

MÅNN' EJ från änglars syskonrund
 på vingar hit du sänkt dig,
 har himlen ej en helgad stund
 din ungmöfägring skänkt dig?
 Ibland oss barn af jordiskt grus
 mig högre tycks din daning,
 ty om den värld, som är af ljus,
 du inger oss en aning.

Den glans, som kantar sommarsky
 uti ditt hår är spunnen,
 din blick är sol och oskuld hyn,
 en dagstänkt blomma munnen.
 Mig tycks, att livvets grofva röst
 omkring dig ödmjukt tiger,
 att allt, som blifvit vissnad höst,
 på nytt i knoppning stiger.

Kanhända ock du har till värf,
 du evigt dunkla gåta,
 att fostra hat, så ut fördärf
 och nödga oss att gråta?
 Förgäfves söker jag ett svar
 hos panna, mun och kinder
 och i ditt blåa ögonpar,
 som tjusar och som binder.

Men är du, hvad jag tror dig om
 att i ditt hjärta vara:
 ett af de goda väsen, som
 mot himlens väsen svara,
 då äger du den själens glöd,
 som aldrig kan förbrinna,
 men gör dig stark, fast du är spröd —
 välsignad, du, som kvinna!

Då är du den, hvars mjuka röst
 skall mildt som sunnanfläktar
 i mannens öra hviska tröst,
 när, plågad, han försmäktar.
 Då är du den, som, ljuf och from,
 hans lif med kärlek pryder,
 hans ögonlust, hans helgedom,
 där helgonskrift han tyder.

Då är du den, som håller vakt
 i brynja vid hans sida,
 det är hos dig han hämtar makt
 att hjältemodigt strida.
 Ty ditt det sköna värfvet är
 att honom tro beskära
 på idealets höga sfär
 och på det godas ära!

PRINS GEORG, KRETAS NYE GUVERNÖR, OCH HANS RESIDENS.

PRINS GEORG AF GREKLAND, den af stormakterna utsedde guvernören för Kreta, är andre son till det grekiska konungaparet och född på Korfu den 24 juni 1869. Vi förmoda att bilden af den unge prinsen — nyss med jubel hälsad som det hårdt pröfvade öfolkets frids- och framtidsfurste — bör intressera våra läsarinor, ej minst som han ju är nära befreundad, kusin, med vår egen prinsessa Ingeborg. Den första gången prins Georgs namn trängde ut till en större offentlighet var år 1891, då han åtföljde Rysslands nuvarande tsar, Nikolaus II, då ännu endast tronföljare, på hans ostasiatiska resa och därvid räddade honom från ett hotande öfverfall af en japansk fanatiker. Under senaste grekisk-turkiska kriget förde prinsen kommandot öfver torpedoflottan. Efter fredsslutet begaf han sig till farföräldrarnes, det danska konungaparets, hof i Köpenhamn, hvarifrån han återvände till Athen sistlidne november. Tills vidare är han utnämnd till guvernör endast på 3 år, men det är väl troligt, att han kommer att kvarstanna på sin post äfven efter de tre årens utgång.

Vi meddela också här nedan en afbildning af prins Georgs residens på Kreta — en ganska anspråkslös fursteboning, som man kan se!

A. Hartman foto.

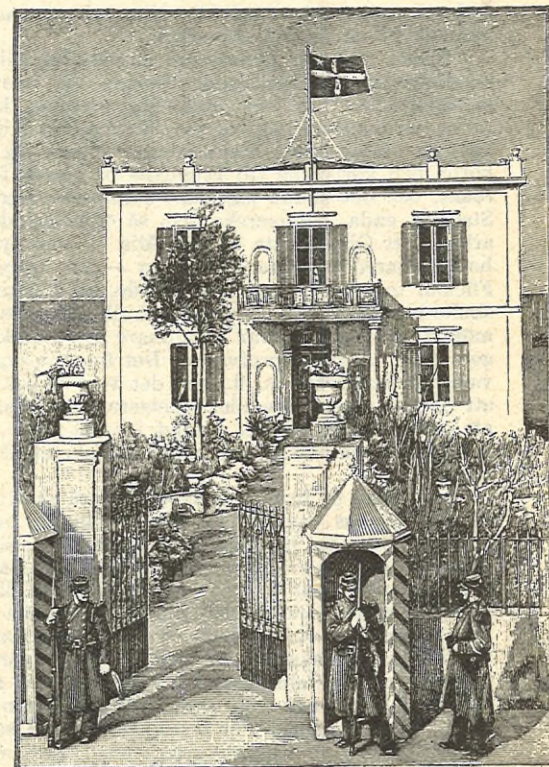
FRÅN BONDESKA PALATSETS RUINER.

EN BILD FRÅN »FORUM ROMANUM»
 — I STOCKHOLM.

ÄR DET EN BILD från det gamla *Forum romanum* eller några andra liknande antika utgräfningar, som Idun i dag bjuder oss, frågar sig kanske läsaren vid den första blicken på den pittoreska bilden här ofvan. Den klassiskt byggda portalen med sina mäktiga pelare midt bland ett kaos af spillror och i en omgifvande ram af modernt banal byggnadskonst kunde ock ge anledning till denna förmodan. Men nej! Vid nästa ögonkast finner ni själf ert misstag och ler däråt. Det är ju en bild från vår egen kära huvudstad, vi ha framför oss, från »det Stockholm som går» — de sista läm-

ningar af det värnadsvärda Bondeska palatset vid Strömgatan, som spett och hacka ännu skonat! Snart äro äfven de grusade med marken, och det var helt visst i »grefvens tid» vår fotografers kamera ått samtiden räddade detta sista minne af det gamla adelshuset.

Hvilken ståtlig nutidsbyggnad än kan komma att resa sig på den härligt belägna platsen, speglande sin moderna prakt i den förbiilande Norrström — visst är att otaliga vänner af det gamla Stockholm med vemod komma att sakna det Bondeska palatsets pompösa pelarrad, som bakom sig gömde så många minnen af en gången tid med dess glansfullt aristokratiska lif.

PRINS GEORGS RESIDENS PÅ KRETA.

ETT BRÖLLOP MED HINDER. BLAD
UR EN SMÅSTADS KRÖNIKA. TECK-
NADE FÖR IDUN AF TANT KARIN.

MITT NAMN är Ann-Kathrin Björk, och jag är . . . men nej, jag har föresatt mig att — olik vissa andra stora författare — icke uteslutande tala om mig själf. Den där parentesen låter som en dumhet, men som jag ej är riktigt säker, så får den stå kvar. För resten ha väl många af de där lagerkrönta börjat lika anspråklost som tant Karin — man skall kunna grädda plättar, innan man kan laga marängtärtar. Men nu var det om min systerdotter Ginns bröllop jag ämnade skriva. Det skulle bli på Luciadagen, midt i värsta julbrådsken, men det var Ginns idé, Lusse har alltid varit en bemärkelsedag för henne; på den bevidstade hon sin första bal, vann pris vid en skridsko-täflan, ådrog sig influensan och upptäckte den första flåcken på en framtand, och som giftermål är en blandning af ljufft och ledt, så tyckte hon väl att dagen var lämplig. Jag för min del förstår då inte, hur man kan förena tanken på myrten och »Vill du taga denne man» med julbrygd och spädgisar. Men det tillkom icke mig att göra invändningar, ty det är jag som ställt till partiet. Jag ställer till partier, därför att jag vet, att två halfmått — det må nu vara sirap eller människolycka — fara bättre af att förvaras tillsammans än hvar för sig. Karl — det är min man, det — säger att jag »mäklar» af samma anledning som makterna ingå allianser — för att ställa till oreda.

Hos oss i Lillköping är det brukligt att förlofningarna firas på vintern och brölloppen på sommaren; anledningen hvarför det nu i vår familj blef omvänt förhållande var den, att Gina förra vintern gick och svärmade för kramhandlare Skogs son, Figge. Men jag hade satt mig i sinnet, att hon skulle ha Axel Almgren. Hvarför? Ja, hvarför föredrar man ibland ett trefligt oppositigt litet tryne framför en sådan der allvarlig Apollo-aktig profil. För öfrigt är det intet ondt att säga om Axel; visserligen är han ingen »tempelherre», inte ens blåbandist, och nog tycker han om att skämta med flickorna. Men, som jag alltid sagt, en hustrus plikt bland mycket annat är att verka som bromsinrättning för sin mans dåliga anlag. Jag visste, att partiet skulle förarga borgmästarinnan — hon har falkat efter Axel för sin långa Ida både länge och väl — och jag kan inte neka, att det egade mig ett litet, litet grand. Jag som smickrar mig med att vara bättre underrättad om hvad som sker i vår goda stad än själfva stadsfiskalen, visste mycket väl, att Axel inte gick där i huset för den dumma Idas skull, utan för lilla Mias, en fattig släkting till borgmästern. — »En kvinna genomdrifer ensam hvad inte tio män skulle kunna», säger Björken, hvilket ju skulle vara mycket smickrande för vårt kön, om han ej alltid tillade: »Isynnerhet när hon kan ställa till oreda!» — Gina svalnade för Figge, då hon fick höra, att han kritiserat formen på hennes haka, och Axel berättade mig i förtroende öfver en tallrik mandel-bubbtert, att han endast »pratade tok» med lilla Mia, och att hon visst väntade på en kusin i Amerika.

Sedan gick allt jämnt som en ränning, tills förberedelserna till brölloppet började, då var det motigheterna togo vid. Som jag omöjligt kunde hinna med allting själf denna jul, måste jag lämna bort en del arbeten. Bland annat skickade jag skinkorna och korfvorna till Engmans på Lunda för att rökas, och det skulle jag snart komma att ångra. — Stadens enda sömmerska var så öfverhopad med arbete, att Gina måste be lilla Mia — som syr alla borgmästaredöttrarnas klädningar — att hjälpa sig. Flickan tog emot tyget och lofvade, att klädningen skulle bli färdig i tid. A propos, skulle det inte vara möjligt för våra herrar upptäckare att uttänka någon slags »sanningsprofvarer»? Det finns ju äggprofvarer, smörprofvarer m. fl., och det vore så bekvämt, att då ens skomakare eller tapetserare lofvat säkert, att man skall få arbetet färdigt i nästa vecka, sätta »profvarer» på honom och mäta ihålligheten af hans löfte.

Som Gina är fader och moderlös, så skulle brölloppet bli hos oss, och en dag medan jag bakade kringlor började jag göra upp listan på bröllopsgästerna, och så erinrade jag mig att borgmästarinnan — Axels tant — och rådmanskan Wallin — pastorns mor — icke kunde bjudas på samma gång. Det borde jag väl ha kommit i håg, eftersom det var i min förmakssoffa, framför min silfverkaffekanna (något talmifärgadt nysilfver har aldrig funnits i mitt hus), som sammandrabbningen ägde rum. Fruarna sutto där och skämtade, så som vi skämta ibland, då någonting är i olag, med en udd under hvartannat ord. Slutligen började de rosa sina respektive äkta män. (O, om gubbarna visste hvilka superlativa loford de få vid våra kafferep!) och då rådmanskan tyckte att borgmästarinnan

bredde på väl starkt, sade hon obetänksamt: »Men, kära Tekla, du kan väl inte annat än medge, att din man är en smålandsoxel!»

Det har icke förunnats borgmästern att välja sin födelseort, och ödet hade utsett Vimmerbytrakten därtill. Men Tekla tyckte inte om, att mannen räknades bland sina ryktbara landsmän, utan reste sig upp, blek och högtidlig, och förklarade, att hon hädanefter aldrig skulle gå dit hon visste rådmanskans var bjuden. Och sedan dess måste vi andra, som tillhöra umgängeskretsen, alltid ha två bjudningar efter hvarandra för det där dumma ordets skull. Men nu var jag i stöpet, som man säger. Inte kunde jag låta bli att bjuda borgmästern, som äro Axels närmaste släktingar, och inte kunde jag utesluta kyrkoherdens föräldrar, eftersom han skulle förrätta vigseln. I min nöd vände jag mig till Karl för att få ett godt råd. Han skrattade (det är förstas endast tullar och prisstegringar, hvilka herrarna beteckna som allvarsamma bekymmer) och rådde mig att skicka bjudningskort till båda fruarna, ville de sedan vända om, när de möttes i kapprummet, så stode det dem fritt. Han bara önskade, att han kunde få vara närvarande för att se, om de skulle ställa till kapppräning ned för trapporna.

Dagen efter kortens afsändande, då Gina kom hem från sista profningen, berättade hon, att tant Tekla förundrat sig öfver, att kyrkoherden verkligen skulle förrätta vigseln, eftersom rådmann Wallins inte voro bjudna — unge pastorn, som alltid rättade sig efter sin mors önsningar. — En stund senare kom Lona Gillberg — »postväskan» kallad — in och omtalade, att hon nyss mött den söta rådmanskan, som yttat, att det måtte varit en stor misräkning för borgmästarinnan att inte få komma på brölloppet hos Björkens. Som jag just höll på med tärtan, så kunde jag inte »låta nerverna ta herraväldet». Men nog fick ängeln öfvanpå krokanden ena besynnerliga vingar. Alldeles som om jag haft ett par klapprån till modell, sa Karl. De följande dagarna sprang jag in i skafferiet för hvar gång det ringde, men hvarken Tekla eller Ursula hördes af. Hvad som inte heller hördes af var brudklädningen. Hos borgmästern fick Gina den upplysningen, att som allting var upp- och nedvänt där i julbrådsken, så hade Mia gått till någon släkting, de visste icke hvem, för att få vara i fred med sitt arbete. Som Mia är släkt med halfva sta'n och en obekant bråkdel af landsorten, så var det svårt att i en hast spåra upp henne. Gina tog saken lugnt, klädningen skulle nog komma i tid. Men jag, som började ana ornens argan list, lät Lona (hvilken vi i brist på manliga detektiver använder till grannliga uppdrag) göra efterforskningar. »Postväskan» är aldrig sen af sig, och inom kort fick jag veta, att Mia var hos Engmans. Som det är en bra bit ut till Lunda, bad jag Karl låta drängen fara dit och hämta stassen.

Lussedagen kom med sol, rimfrost och knarrande snö, och man klädde ut husets unga flickor i grannröskans med brinnande ljus i och hade allt möjligt nojs för sig. På kaffebrikan, som Metta, vår lilla kammarpiga, bar in i sängkammaren, låg ett bref. Jag hade inte behöft öppna det. Ursulas retsamst petiga stil sa' mig tydligt nog, att slazet hade kommit. Innehållet var kort och rakt på sak. Den »käre Andreas» var af ett lindrigt illamående hindrad från att infinna sig i afton, men adjunkten skulle troligen i god tid återvända från Kvarnbacken, dit han gått å ämbetets vägnar.

Kvarnbacken är ett arbetarekvarter utanför staden, där en hel hop fabriksfolk bo, och nu gick ett rykte att det grasserade någon slags epidemi där.

Och nu skulle adjunkten komma direkt från någon af »de dars» dödsbädd, drypande af bakterier, ängande af baciller in i vår krets, röra vid den lyckliga bruden, tala vid de oskyldiga tjärnorna! Aldrig, aldrig! Icke ens om adjunkten lades i karbolbad, duschades med borsyra och pudrades med desinfektionspulver! Och så fick »nerverna ta herraväldet» en stund.

Under tiden kom Metta in med en stor, smutsig korg, hvari någonting låg inviradt i flottigt papper. Det var hvad drängen fört med sig från Lunda. Jag var just i det slapphetstillstånd, då en ny olycka kommer som efterskickad, för att sätta fart i attacken. Gina stod blek och nervös och såg på lilla Mias unika emballering, så böjde hon sig ned och slet af omslagspapperet, och där låg inför våra häpnad blickar två glänsande nyrökta skinkor och sju feta medvurstar. På en lapp stod, att resten skulle komma sedan. »Resten» var en skinka som fattades.

»Vi ha hvarken präst eller brudklädning», sade jag, »men vi ha brud och brudgum kvar, och det är hufvudsaken». Men det skulle jag aldrig sagt, ty fram på dagen kom Axels syster Lotten och frågade, om »brodern var hos oss? Ingen hade sett honom sedan frukosten. Gina, som väntat på honom hela förmiddagen, kom »under nervernas inflytande», jungfruarna sprungo som skrämda får ut och in, i salen eldades det med skjutet spjäll, i förmaket lågo sopskyffel och damtrasa för första gången sida

vid sida med plyschalbum och bordlöpare, i köket rostade kaffet sig själf till hela husets fromma och i sängkammaren trillade tvänne kvinnliga varelser rundt på hvar sin chaiselongue.

Under tiden blef klockan fem, och klockan sju skulle vigseln ha skett. Jag visste, att Lona skulle komma tidigt, för att »vara till nytta», som hon säger, men i själfva verket för att se hur ens hem tar sig ut, innan det fått den sista glänsande fernissan. Människan är en slaf af sina vanor (hop-pas ingen tänkt ut denna märkliga fras förut), och jag började därför ställa till rätta i rummen, fast jag icke begrep hvad det skulle tjäna till. Axel förblef borta. Jag undrade om han och Mia varit till Amerika eller bara till Köpenhamn. Adjunkten hade sagt till magister Söderström, att han icke skulle komma till stan förrän sent, och från Lunda hade kommit den felande skinkan. Björken höll sig undan, så att jag icke hade någon att lätta mitt hjärta för.

»Klockan är half sex!» upplyste Metta onödigtvis, då jag kom ut i köket, där den myckna maten stod och osade till ingens glädje. Jag fick i en hast fatt uti en korg och började lägga ned hvad som stod närmast till hands.

»Du, Stina, har ju en syster, som bor vid Kvarnbacken?» sade jag till kokerskan.

»Ja, hon är änka, stackare. Tre barn — en halt och två tvillingar —»

»Se här, gå dit och ge henne hvad hon behöfver, och leta upp några fler fattiga —»

»Men frun, klockan är strax sex!» ljöd Mettas varnande röst.

Nu gällde det! Och jag som inte visste hvad i all världen jag skulle säga åt gästerna. Men äfven om jag uppträdde som den stumma, så kunde det ej ske i underkjol och kamkofta, hvarför jag med tungt hjärta och svidande ögon började klä på mig min grannlåt. När jag för andra gången lyckades sätta fast hårklädseln bakfram, pinglade tamburklockan, och Metta kom in och annälde kyrkoherden och rådmann Wallin med fru. Jag tappade nackspjället i bestörtningen och ropade på Gina, som jag hörde tala med någon inne i Karls rum. När hon öppnade dörren, såg jag Axel stå där färdigklädd i brudgumsstassen.

»Jag har hela da'n sprungit mellan rådmann Wallins och tant Tekla,» sade han. »Jag har öfvertalat, tiggat, grälat, gjort knäfall, bjudit på stora famnen och lofvat dem de utomordentligaste belöningar . . . Ja, och nu vet jag inte, om tant Tekla fick klart för sig, att tant Ursula lofvade att komma till sist, ifall pastorn orkade, för när Lotten talade om, att klädningen inte kommit, så kuskade jag ut till Lunda . . .»

»Och Mia hon säger, att klädningen skickades i middags!» utropade Gina. »O, hvad skall jag göra!»

»Du är bra som du är!» sade Axel med en stolt blick på Gina och hennes bruna halfylle. »Pastorn bad att vi skulle ha öfverseende med honom, han är alldeles förskräckligt hes —»

»Gästerna börja komma!» ropade Karl, som kom in med en löskrage och en Halsduk i hvardera handen, hjälplös som en karl alltid är i kritiska ögonblick. Men jag hade icke tid att justera honom. Jag kom ihåg sändningen till Kvarnbacken. Hvad i all världen var det jag hade skickat? A la dau-ben! Och hvad kunde jag ta i stället.

»Skinkomelett!» föreslog Metta och sprang efter den sista sändningen från Lunda.

Då jag såg paketet ligga framför mig på det flottiga skärbrädet, förstod jag, att vi här hade den felande länken — brudklädningen! »Metta, du är dummare än till och med en västgötas från Färdala har rättighet att vara!» sade jag. »Tror du, att man virar in fläsk i hvitt papper, hopfästadt med knappnålar, och har du någonsin sett en skinka i fason af en längdyna, och vet du inte hur pass tung den är — —»

»Men de sa' ju, att resten skulle komma sedan. . . Och därför så trodde jag . . .»

Då jag fått Gina färdigklädd, gick jag in till gästerna. I salsdörren stod borgmästarinnan som förstnad och stirrade på rådmanskans ett ögonblick, så vände hon lugnt om igen, gick gravitetiskt förbi borgmästern, som stod och fingrade på Halsduken, öppnade dörren och steg utför trappan.

»Tekla, är du todig!» skrek jag, »du har ju hvarken hufvudduk eller kappa.» Men Tekla bara gick, och den lilla löjliga röda pomponen i hennes hårklädsel guppade upp och ned som en kräfta på ett skedskaff. Jag vände mig om och såg på borgmästern. Inte har den gode Lars Johan öfvat sig i tankeläsning, men nog förstod han, hvad jag tänkte om hans svagare hälft. Med ett ryck fick han ned sin päls, kastade den på sig och sprang utför trappan.

Preliminärerna blefvo ej långvariga. Om några minuter syntes åter den röda totten guppa der nere i trappan, och så dök hela Tekla upp, buren på sin mans starka armar. Hon sprattlade, så att hennes gula strumpor syntes . . . gula strumpor till brun klädning! Och hon som alltid berömmar sig af att

ha sådan smak. Skrika kunde hon inte, för Lars-Johan höll hennes ansikte så tätt tryckt intill sin pälskrage, att hon hade göra hela kvällen med att få bort sjubbhären ur munnen. Jag höll tamburdörren öppen på vid gavel. I kapprummet såg jag en skymt af Ursula, och jag väntade med klappande hjärta på katastrofen.

Lars-Johan satte ned frun med en duns, och så tog han henne, mera kraftigt än varligt, om lifvet och förde henne fram till rådmanskan. »Se så, pussas nu som snälla barn!» befallde han, och Ursula, som är lika godhjärtad som obetänksam, slog armarna om Tekla och kysste henne, innan hon hann göra motstånd.

»Din man är en ängel med osynliga vingar, kära Tekla, och den där gången menade jag bara, att han är stark som en... hm... Nå, sin styrka har han väl aflagt prof på i afton...»

Det blef ett mycket trefligt bröllop i alla fall.

»DE LEKTE, DE SPELTE GULDTÄRNING». EN SPORHISTORIA AF EVA WIGSTRÖM (AVE).

(FORTS. FRÅN FÖREG. NUMMER.)

DET KÄNDES en smula otrefligt, men i värsta fall finge hon taga in på den gästgifvaregård, som hon visste skulle finnas i närheten, ty att fara med en lejd skjutsbonde genom den där skogen, som likt en ofantlig blåsvart molnvägg reste sig kring henne på alla sidor, därtill kände hon ej lust nu på kvällskvisten. Hon gick fram till stationsföreståndaren, som stod i dörren till sitt kontor och nyfiket iakttog henne.

»Förlåt, här skulle vara en vagn från Stenhult för att hämta mig, men —»

»Det är väl aldrig fröken, som skall till Björkmans?»

Hildur fortsatte samtalet med att göra en ny fråga; formen och tonen i den, som stationsföreståndaren gjort, föll henne ej i smaken. »Är vagnen här någonstans?»

»Borta på gästgifvaregården. Svente, gå och få en hit!»

Tjänstemannen var stött och drog sig in i sitt kungarike och tillstängde dörren. Hildur stod allena och höll sin koffert sällskap; ej en levande varelse syntes till, utom då och då en läderlapp, som snudade vid hennes hattbrätte och kom henne att hoppa till af rädsla. Ändtligen hördes vagnen komma nere från byn. Hildur rätade upp sig; hon måste imponera på den försumlige kusken, vore det så godsförvaltaren Björkman själf i egen person. En ranglig vagn med blott ett säte och förspänd med en lurfvig häst höll framför henne.

»Ursäkta, fröken Vesteresson!»

»Fröken Östesson, om jag får be!»

»sterrsson var det, ja! — Svente, hifva upp skrinet bak i vagnen, fröken tar plats vid min gröna sida, så kila vi i väg!»

»Hvem är karlen?» frågade hon stationskarlen hviskande. »Jag åker ej med honom.»

»Sonen i huset. Det är ej värdt att fröken låtsar om något, ty han blir lätt vild, när han fått sig ett par glas, eljes är där inte vidare ondt med pojken. Håll bara med honom på allt hvad han pratar! Han kör säkert, för han är ju husar.»

»Officer,» tillade Hildur i tankarne och klef, modig vorden, upp och tog plats bredvid sin körsven, och så bar det i väg tvärs genom den blåsvarta molnväggen.

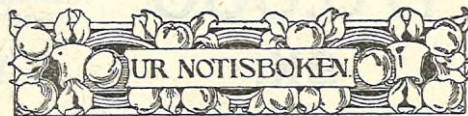
»Jag får be om ursäkt för mitt dröjsmål att möta fröken Vesteresson! — Är eljes aldrig försumlig på någon mötesplats — Hi, hi! — Ja, Ajda är väl framme nu; fiffigt uttänkt det där, att gratis få gå och spankulera i stad ett par månader. Jag trodde min själ aldrig, att hon skulle få någon till att byta med sig.»

»Menar ni er syster, fröken Agda?»

»Ajda, ja! Stilig tös! — Men nia mig inte, mitt namn är Ernst i hvardagslag.»

Hildur kände hur gråten steg henne i halsen; hon hade aldrig förr kommit i beröring med en rusig karl, och nu måste hon sitta inklämd i ett smalt vagnsäte bredvid denne unge man, hvilken hon föreställt sig som en ung riddare utan fruktan och tadel, men som uppförde sig som en vagabond. Lyckligtvis förlorade han snart lusten att hålla ett samtal i gång, men i stället dref han på den lurfvige hästen, när det bar ner för hvarje backe, så att Hildur måste hålla sig fast med handen i sätets sidostöd och bita samman tänderna för att ej skrika högt af rädsla.

(Forts.)

DÖDENS SKÖRD. Grefvinnan *Clara Christina Eleonora Bonde*, f. Rålamb, afled i Stockholm den 12 dennes i en ålder af 92 år. Den aflidna gifte sig 1828 med hofmarskalken greve Gustaf Ulf Bonde af Björnö samt blef änka 1855. Hon hade varit statsfru hos drottning Desideria:

— Enligt från London ingången underättelse har öfverstekammarjunkaren greve C. G. Rosens svärmöder, änkefru *Clara Moore*, därstädes afidit vid hög ålder. Hennes flicknamn var Jessup. Hon var, om vi ej misstaga oss, infödd amerikanska och änka efter en amerikan Blomfield H. Moore. Makarne vore bosatta i Filadelfia, då deras dotter Ella i november 1864 ingick äktenskap med dåvarande kaptenlöjtnanten i svenska flottan, varfsadjutanten i Karlskrona greve von Rosen, hvilken vid nämnda tid besökte Amerika i sjömilitära uppdrag från svenska regeringen. Grefvinnan von Rosen afled 1892. Hennes moder, den nu aflidna änkefru Moore, flyttade sedermera öfver till London, där hon sedan flere år varit bosatt. Hon lär efterlämna en högst betydande förmögenhet. Dottersönerna, grefvarne Reinhold och Clarence von Rosen, ha med anledning af dödsfallet afrest till den britiska hufvudstaden, där en tredje dotterson, attaché vid svensk-norska beskickningen, redan förut befinnes sig.

FRUARNA DICKSONS DONATIONER. Fruarna friherrinnan Marika Dickson, född von Rosen, Eleonore Dickson, född Willerding, och Blanche Dickson, född Dickson, hvilka äro de sista innehafvarne af Svartviks aktiebolag, ha till åtskilliga kommuner i Härjedalen, där bolaget ägt stora områden, donerat 25,000 kr., hvaraf räntan skall användas till understöd åt fattiga skolbarn.

Samma gifvareinnor ha till Söderhamns församling donerat 44,363 kr. till en fond för uppförande af gudstjänstlokal vid Stugsund.

DRAMATISKA TEATERN har nu på sin spellista upptagit »Arria och Messalina», skådespel i fem akter af *Adolf Wilbrandt*. Stycket uppfördes år 1887 med framgång härstädes på Nya teatern, hvarvid fru *Fahlman* uppträdde i Messalinas, den hatfulla och hämndlystna kärsinnans roll, som hon också utförde för några år sedan vid en af henne anordnad matiné å operan. Liksom då, vann hon äfven nu en personlig succés, och publikens varma bifall hälsade henne såväl efter de med medryckande passion framförda kärleks-scenerna som efter de af lidelsefullt hat och romareblodets stolta förakt präg-

HYLIN & C^{OS}

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HELIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16.

A. T. 64 69.

A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

lade uppträderna vid mötet mellan henne, enväldshärskarinnan på tronen, och Arria, f. d. konsulns maka, hvilken son hon älskade. Arrias roll utfördes af fru *Dorsch*, som, med ett för uppgiften lämpligt yttre, egentligen var den enda af de spelande, som förlänade åt sitt uppträdande något af det, man tänkt sig karaktäristiskt för antikens romare. Herr *G. Hällberg* som Marcus applåderades lifligt af publiken och fick tillsammans med fru *Fahlman* framträda flere gånger, men kritiken har nu som förr anledning att anmärka mot hans uttal. Det högttragiska skådespelets första uppförande hade lockat en ganska talrik publik, som lifligt applåderade.

YVETTE GUILBERTS — tyvärr enda — uppträdande i Stockholm på Svenska teaterns scen förliden vecka blef en glänsande seger för den geniala konstnärinnan. Salongen var fullsatt af vår hufvudstads intellektuella och konstnärliga elite — i den kungliga logen syntes kronprinsen samt prinsarne Carl och Eugen — och den festligt högstämde förväntan löstes efter divans framträdande inom få sekunder i den uppriktigaste underkastelse inför hennes konst. Med geniets ofelbara makt griper hon åhöraren ögonblickligen fast och släpper honom sedan icke för ett ögonblick! Vare sig hon med skälmsk gratie framför någon af dessa lätt frivola visor, dem man är mest van att hänföra till varietétribunens reper-toar, såsom »*Les ingénues*», »*Les quatre étudiants*» m. fl., eller med skakande patos upprullar de hemska tafur ur parisergatans tragik som »*La soularde*» eller »*Le pierreuse*» bjuda, finner hon alltid genom enkla och äkta medel den rakaste vägen till diktens hjärt-punkt. Och det är förunderligt att säga om en den »lätta konstens» prästinna — men i de rent tragiska momenten när hon högst! Den som en gång hört henne föredraga till exempel *Richepins* »*La glu*», den gripande legenden om sonen, som på sin älskarinnas bud sliter ut sin egen moders hjärta, skall sent glömma de gripande uttryck för förstelnad fasa, för outhärlig moderssmärta och modersömhet, Yvette Guilbert i blixtnabb skiftning förmår breda öfver de få enkla stroforna. I sanning, på detta vis blir äfven den »minsta» konst stor och den »lätta» vägande, och de korta minuter, den ryktbara vissångerskan förunnade oss, rymde inom sig rikare skatter för eftertanke och erinring än en lång serie hvardagliga teaterkvällar.

RÄTTELSE.

I SLUTET AF TEXTEN till fröken Annie Quidings porträtt i n:r 1 af Idun för i år har genom miss uppfattning af hennes bref kommit att inflyta, att aftal träffats med författarinnan om hennes kommande arbeten. Rätteligen borde det hafva stått, att underhandlingar föras om förstahandsrätten för Idun till hennes kommande arbete, hvilket Red. ansett sig härmed böra meddela.

C. E. Lagerström
Stockholm
Frejamagasinet
Sybehörs- och Modcaffar.
Specialitet:
Garneri garniklar
till klädningar o. kappor.

Siden-Damast

90 öre

till kr. 16:45 pr mtr och Sidenbrokader
från mina egna fabriker

äfvensom svart, hvitt och kulört Henneberg-Siden från 65 öre till kr. 16:45 pr meter — släta, randiga, rutiga, fasonerade, damast etc. (cirka 240 olika kvalitéer och 2,000 olika färger, mönster etc.).

Siden-Damast..... fr 90 öre—16,45 | Bal-Siden ..... fr. 65 öre—16,45
Siden-Basttyger pr robe »kr.12,30—58,80 | Siden-Grenadiner » 90 öre— 8,65
Siden-Foularder, trykta, » 85 öre— 3,85 | Siden-Bengaliner » kr. 1,75— 8,35

pr mtr. Siden-Armüres, Monopols, Cristalliques, Moire antique, Duchesse, Princesse, Moscovite, Marcellines, sidentyger till täcken och flaggor etc. etc. tull- och porto fritt i hemmet. — Profver och katalog med omgående. — Dubbelt brefporto till Schweiz.

Siden-Fabriken G. Henneberg, Zürich.
(K. & K. Hofleverantör.)

Doktor Carl Fritzell.
Grefmagnigatan 10.
Invärtes och barnsjukdomar.
Hvardagar kl. 10—1/2 11, 1/2 3—1/2 4. Sön- och haldagar kl. 10—11. Allm. tel. 58 98.

Tandläkaren Dr Albert Berg,
14 Staregatan 14.
Träffas 9—10 o. 1—2. — Allm. Tel. 122 30.

Tandläkare Sjöquist
Drottninggatan 68, Sthlm.

Aktiebolaget Stockholms Handelsbanks Notariatsafdelning
vårdar under bankens garanti alla slags värdehandlingar, uppsätter och förvarar testamenten, kontrakt m. m. samt granskar handlingar.
5 Jakobsgatan 5, Stockholm.

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, Fredsgatan 24.

Deposition ..... 5 %
Kapitalräkning ..... 5 %
Sparkasseräkning ..... 5 %
Upp- & Afskrifning ..... 3 %

FÖRVARINGSFACK
uthyras af
AKTIEBOLAGET,
STOCKHOLMS HANDELSBANK
8 Arsenalsgatan 8.

Väfskola i Örebro. Grundlig undervisning i uppsättning af alla för ett hem lämpliga väfnader i vanlig väfstol från 4 till 10 skaff, skånska all-nogeväfnader, damast m. m.
»Praktisk Väfbok» å 3 kr. sändes mot återkräf.
OBS! För såvida statsanslag också för år 1899 beviljas, lämnas kostnadsfri undervisning å 10 elever under 3 mån. Ansökningar insändas till undertecknad före 15 ebr.
Nina v. Engeström.

Toiletpapper.
Begär å breffkort ett paket å 2 kronor, så sändes eder mot efterkräf, fraktfritt till eder närmaste station, 10 bundtar finaste toiletpapper, ca 500 blad pr bundt.
Bäckhammars Nya Aktiebolag,
Värml., Björnsborg.

Originellaste Fantasmöbel
i fornordisk stil för glödbörning ell. målning. Pris omålad kr. 25, stoppning af soff- o. stolsitsarne ökar 10: 50.
Målade i hvitt och guld, stoppad 50 kr.
Målning i önskade kulörer verkställes.
Adaholms Bruks Aktiebolag, Tidholm.
Försäljning-mag. 27 Beridarebangs. 27, Sthlm.)

Agenter
antagas för försäljning af
Symaskinslampan 'Sun'.
Osk. H. A. Heintz,
(S. T. A. 066992) Göteborg.

Örebro Kex
Bäst! * Billigast!
Säljes hos herrar Speceri-, Delikatess- och Kaffehandlande.

Vid Balsberga pensionat
nottagas bildade flickor i grundlig undervisning af alla slags matlagning och konservering samt för öfrigt allt som hör till ett ordnat hem. Priset moderat. Närm. eddalar Fru M. Pontén, Berga pr Mölnbo. Rikstel. 23. (54)

Försäkrings-aktiebolaget Skandia
Stockholm
Hufvudkontor: Mynttorget 1

Högstedt & Co
32 Regeringsgatan 32 — Stockholm —
Specialitet:
Bordeaux- & Bourgogne-viner
Billiga priser.

Medaljen
till minne af Konung Oscar II:s 70-årsdag den 21 jan. 1899, säljes hos de flesta Bokhandlare och i Cigaraffärerna i riket samt i parti hos **John Fröberg**, Finspong, och Tenn- & Metallförädlings Akt. Bol., Agnegatan 10, Stockholm. Medaljen kan erhållas i silver å **kr. 15**, i brons å **kr. 4** och i brittaniametall å **kr. 1: 50**.
Vid partiköp rabatt. (S. T. A. 55592)

En mindre affär
i landsorten (mode-, sybehörs- och tapisseri-affär) öfverlätes nu genast eller till våren. Något kapital erforderligt. Svar märkt »E. H.» sändes till Iduns exp., Stockholm. (52)

KONFIRMANDER, gossar, mottagas under sommaren i Öfver-Grans prästgård, 1/4 timmes järnvägsresa från Stockholm, adress Bälsta. Obs. Svar inom 25 jan. till kyrkoherde H. Bauman. (56)

Caroline Dietrichson,
lärarinna i italienska.
Adress: **Kommandörsgatan 3, n. b.**
Allm. tel. 110 82. Träffas kl. 11—12 f. m.

Prenumerera på

vårt lands bästa ungdomstidning

Kamraten 1899!

KUNGL. HOFBOK-TRYCKERIET
IDUNS TRYCKERI
AKTIEBOLAG

Bok- och Stentryckeri, Kemigrafisk Reproduktionsanstalt

Allm. tel. 51 82 Rikstel. 180

12 St. Vattugatan Stockholm

ATELIER FELLDIN,
Vallinggatan 23, 1 tr., Stockholm,
emottager beställningar å bal-, supé-, promenad- och sportklädningar, hvilka utföras elegant och modernt till facila priser. Engelska och franska journaler nya hvarje vecka. Fodersaker till inköpspris. Om profil medsändes samt mått på kjolens fram-, sid- och bakväd, garanteras ett välisittande arbete utan profning.
Telefon: Brunkeberg 12 49.
OBS! 8 minuters väg från järnvägsstation. (50)

Emma Anderson, Bjärstad, Kudby, utlämnar profver och mönster till moderna hemväfnader af alla slag, trasmattor i dukater, spiraler, Kattfot, Södertörnsväfnad m. m. (46)

170,000 ex. upplaga

har den kontinentala publikation, af hvilken **Barngarderoben** sedan flere år utgör en svensk upplaga. **Barngarderoben** ut-sänder hvarje månad ett elegant 8-sidigt nummer, innehållande inemot ett 100-tal illustrationer och åtföljdt af en stor dubbelsidig mönsterbilaga. Tidningen, hvars helårspris är **2.25 kr.** lämnar upplysningar, råd och mönster angående allt som rör barnkläders för-färdigande samt har därjämte en intressant afdelning med lätta slöjdarbeten för barnen och utgör sålunda för hvarje moder en

verklig skatt.

Lars Monténs Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:
1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under om-röring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader.
Finnas hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker.
Silvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.
Nr 19 Stora Nygatan. — Nr 29 St Paulsgatan.

Köp alltid radiatorsmör!
Från **Hjortsberga Ladugårdar** levereras Oskummad mjölk och Barnmjölk under kontroll af **Stockholms Mjölkkommission.**
Rikstelefon 323. Torsgatan 34. **Stockholms Mjölkförsäljnings-Aktiebolag.** Allm. telef. 51 17. Torsgatan 34.

Vid Stockholms Gasverk försäljes:
Okrossad koks till afhämtning å 85 öre pr hl., i plomb. säckar, hemkörd och uppuren, å 1: 10 vr hl.
Krossad koks till afhämtning å 1 krona pr hl., i plomberade säckar, hemkörd och uppuren, å 1 10 pr hl.

Oaktadt kaffe nu är billigt,
så bör ni dock betänka att det är mycket skadligt att dricka det enbart, synnerligast de billigaste sorterna, hvarför det är nödvändigt att till vanligt kaffe blanda en hälsosom baffe tillsättning för att undvika kaffeförgifning, och det är af professorer och läkare erkändt att **Stockholms Kaffe-Aktiebolags Intwikaffe** blandadt till kaffe gifver den hälsosammaste, billigaste och mest välsmakande kaffedryck. Detta intwikaffe säljes i hvarje välordnad speceri- och diversehandel i paketer å 25 och å 10 öre, men bör man akta sig för alla värdelösa efterapningar, som gå under namn af äkta, prima eller andra benämningar, hvarför man bör efterse att å hvarje paket är tryckt firmans namn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag**, samt dess fabriksmärke med ordet »Patent», ty endast dessa äro verkligt äkta och garanterade att innehålla ett hälsosamt och godt fabrikat.

Till utstyrselar. Duktyger, Handdukar, Näsdukar, Lakans- och Örngättslärfter. Hollands Madapolam, Longcloth, Piqué. Vådstenaspetsar och Broderier. Låga, bestämda priser.
22 Vadstenaboden 22
Hanna Peterson & Co. Regeringsgatan

Stockholms Intecknings-Garanti-Aktiebolags brand- och dyrkfria Förvaringshvalf
(öppna alla söckendagar kl. 1/2 10—4)
innehållande 1,650 st skåpäck. Årlig hyra för fack, beroende af storleken, 20, 25, 35, 50 kronor. Testamenten, Gäfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar. (S. T. A. 42676)

300,000 ex. upplaga
IDUNS MODE-TIDNING.
har den modejournal, hvaraf en svensk upplaga sedan flere år utgifves under namnet **Iduns Modetidning** och som år för år undantränger alla andra modejournaler. — **Iduns Modetidning** utgifves i 2 upplagor, båda med 2 nr i månaden, hvardera numret innehållande inemot 100 charmanta illustrationer samt åtföljdt af en stor dubbelsidig mönsterbilaga. Med den dyrare upplagan — planschupplagan — som kostar endast 5 kronor pr år, följa dessutom 1 gg i mån. en fin-fin kolor. modeplansch och en förträfflig handarbetstidning. Den billigare upplagan utan dessa båda bilagor kostar blott 3 kronor. I innehåll och pris, jämförda med hvarandra, står denna modetidning absolut **oupphuren.**

Prenumerera å närmaste postanstalt å HEMTREFNAD,
praktisk veckotidning för kvinnan. 1: 20 för år.
Redaktris: NANNA WALLENSTEEN, f. HIMMELMANN.
Denna tidning för kvinnan är grundad af framstående damer i Stockholm och har till ändamål att vara en vän och rådgifvare i hemmet i såväl matlagning och sömnad som hälso- och sjukvård, barnsuppfostran m. m. m. Hos den bildade allmänheten anhålles om benägen medverkan till Hemtrefnads spridning.
Gif tidningen åt edra tjänarinnor och underhafvande!
Obs! God valuta för 1: 20! (G. 74952)